

2.2

a) Grammatikken

$$S \rightarrow AX$$

$$A \rightarrow aA \mid \varepsilon$$

$$X \rightarrow bXc \mid \varepsilon$$

genererer språket A og grammatikken

$$S \rightarrow YC$$

$$Y \rightarrow aYb \mid \varepsilon$$

$$C \rightarrow cC \mid \varepsilon$$

genererer språket B , så A og B er kontekstfrie språk.
Men $A \cap B = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 0\}$ er ikke kontekstfritt
per eksempel 2.36 i læreboka.

Dermed finnes det kontekstfrie språk A og B slik
at $A \cap B$ ikke er kontekstfritt, så klassen av kontekstfrie
språk er ikke lukket under snitt.

b) Anta at klassen av kontekstfrie språk er lukket under
komplement. La A og B være kontekstfrie språk,

Da er $\bar{A}$ og $\bar{B}$ kontekstfrie språk. Siden klassen
av kontekstfrie språk er lukket under union, er
 $\overline{\bar{A} \cup \bar{B}}$ kontekstfritt, og det er $A \cap B = \overline{\bar{A} \cup \bar{B}}$ også.

Altså er klassen av kontekstfrie språk lukket under
snitt, men det motsier a), altså er klassen
av kontekstfrie språk ikke lukket under komplement.

2.42

a) La $L_a = \{0^n 1^n 0^n 1^n \mid n \geq 0\}$.

Anta at L_a er kontekstfritt. Da finnes det en bestemt p fra pumpelemmaet. La $s = 0^p 1^p 0^p 1^p$.

Per pumpelemmaet finnes det en inndeling av $s = uvxyz$.

Hvis vy kun inneholder 0'er, vil uv^2xy^2z inneholde flere 0'er enn 1'ere, så $uv^2xy^2z \notin L_a$. Tilsvarende vil $uvxy^2z \notin L_a$ hvis vy kun inneholder 1'ere.

Så vy må inneholde 0'er og 1'ere. Per krav 3 i pumpelemmaet er $|vxy| \leq p$, er det ikke mulig at vy inneholder to 0'er separert av 1'ere, siden det er p slike 1'ere. Dermed vil uv^2xy^2z ikke inneholde to grupper av 0'ere med like lengde, $uv^2xy^2z \notin L_a$.

Dermed tillater s ingen inndeling $s = uvxyz$, så dette er en motsetning mot pumpelemmaet, så L_a er ikke regulær.

b) Se læreboka.

c) Se læreboka.

d) La $L_a = \{t_1 \# t_2 \# \dots \# t_k \mid k \geq 2, \text{ hver } t_i \in \{a, b\}^* \text{ og } t_i = t_j \text{ for noen } i \neq j\}$.

Anta at L_a er kontekstfritt. Per pumpelemmaet finnes det en bestemt pumpe lengde p .

La $s = a^p b^p \# a^p b^p$. La $s = uvxyz$ være en inndeling av s i 5 deler. Vi merker først at vy ikke kan inneholde $\#$, siden da inneholder uv^2xy^2z ingen $\#$, og er dermed ikke med i L_a . Hvis både v og y er på samme side av $\#$, vil ikke uv^2xy^2z være på formen $t_1 \# t_2$, $t_1 = t_2$. Så vi må ha v og y på hver sin side av $\#$.

Siden $|vxy| \leq p$, er $v = b^n$, $0 \leq n \leq p$, $y = a^m$, $0 \leq m \leq p$, der ikke både $n=0$ og $m=0$.

Da er $uv^2xy^2z = a^p b^{p+n} \# a^{p+m} b^p$. Siden ikke både $n=0$ og $m=0$, er dette ikke på formen $t_1 \# t_2$, $t_1 = t_2$, så $uv^2xy^2z \notin L_d$. Dette gir en motsigelse mot pumpelemmet, så L_d er ikke kontekstfritt.

2.43

$B = \{w \mid w \in \{0,1\}^*, w = w^R, \text{ antall 0'ere og 1'ere i } w \text{ er like}\}$.

Anta at B er kontekstfritt. Per oppgave 2.30a) er

$B' := B \cap 0^* 1^* 0^* = \{0^n 1^n 0^n \mid n \geq 0\}$ også kontekstfritt.

Siden B' er kontekstfritt, finnes det en pumpelengde p .

Betrakt $s = 0^p 1^{2p} 0^p$. Anta at vi har en inndeling av

$s = uvxyz$. Siden $uv^2xy^2z \in B'$, må vy inneholde like

mange 0'ere som 1'ere, og minst 1 0. På grunn av

strukturen i B' må det finnes to 0'ere i vy med $2p$ 1'ere

imellom. Men siden $|vxyz| \leq p < 2p$, er dette ikke

mulig, og vi får en motsigelse. Altså er B' ikke

kontekstfritt, og dermed er heller ikke B kontekstfritt.

2.44

$C = \{w \in \{1,2,3,4\}^* \mid \text{antall 1'ere lik antall 2'ere, og antall 3'ere lik antall 4'ere}\}$

Anta at C er kontekstfritt. Per oppgave 2.30a) er

$C' := C \cap 1^* 3^* 2^* 4^* = \{1^n 3^m 2^n 4^m \mid n, m \geq 0\}$ også kontekstfritt.

Da finnes det en pumpelengde p . Betrakt strengen $s = 0^p 1^p 0^p$.

Anta at vi har en inndeling $s = uvxyz$. Siden $|vxyz| \leq p$,

må vy maksimalt inneholde to ulike symboler, og antall

1'ere må være likt antall 2'ere i vy , og antall 3'ere

må være likt antall 4'ere. Så hvis vy kun inneholder ett

symbol, blir dette en motsigelse.

Hvis w inneholder to symboler er det, siden $uxy \leq p$, kan tre muligheter for hva de symbolene er:

1 og 3, 3 og 2 eller 2 og 4.

Dermed vil w ikke inneholde like mange 1'ere som 2'ere og like mange 3'ere som 4'ere. Altså er det ikke mulig å dele s inn i 5 deler $s = uvxyz$, som gir en motsigelse. Dermed er ikke C' kontekstfritt, og det er heller ikke C .